

Re-Accredited B++ 2.85 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011. Digital Helpline No.- 0261 2388888
E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

ક્રમાંક:ઓથો./પરિપત્ર/૧૩૮૮૦/૨૦૨૬

તા.૨૩/૦૬/૨૦૨૬

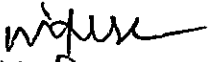
પ્રતિ,
વડાશ્રી,
બાયોસાયન્સ ડિપાર્ટમેન્ટ,
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી,
સુરત.

વિષય:- શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ થી અમલમાં આવનાર P. G. Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness ના અભ્યાસક્રમ બાબત.

સુજાશ્રી,

સવિનય જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ થી અમલમાં આવનાર P. G. Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness નો રીવાઈઝ્ડ અભ્યાસક્રમ જૈવ વિજ્ઞાન વિષયની અભ્યાસ સમિતિ ની તા.૧૬/૦૨/૨૦૨૬ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક:૨(૨) થી મંજૂર કરવા વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખાને કરેલ ભલામણ વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખાની તા.૦૪/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક:૦૫ થી મંજૂર કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૮/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક:૦૩ થી અભ્યાસક્રમ અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તથા બોર્ડ ઓફ મેનેજમેન્ટની તા.૨૦/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક:૧૧ થી અભ્યાસક્રમમાં દર્શાવ્યાનુસાર વાર્ષિક ફી રૂ.૩૫,૦૦૦/- મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

કુલસચિવ(વ)

પ્રતિ,

(૧) અધ્યક્ષશ્રી, વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા,

(૨) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

(૩) અનુસ્નાતક વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

(૪) એકેડેમિક વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....જાણ સારું.

Post Graduate Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness(PGDHTIW)

1. **Title of the Course:** P.G. Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness (PGDHTIW)
2. **Eligibility:** Any graduate from a recognized university is eligible for admission to the **Post Graduate Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness (PGDHTIW)** program.
3. **Duration:** One Year (2 Semesters)
4. **Medium of Instruction:** English/Gujarati
5. **Fees: Rs. 35,000/- Per Year**

SEMESTER	Tuition Fees (Rs.)	Laboratory Fees (Rs.)	University Fee (Rs.)	Total (Rs.)
I	11,930/-	3500/-	2355/-	17,785/-
II	11,930/-	3500/-	1785/-	17,215/-
Total	23,860/-	7000/-	4140/-	35,000/-

Program Outcomes (POs)

Post Graduate Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness (PGDHTIW)

After successful completion of the programme, learners will be able to:

PO1: Knowledge of Herbal & Wellness Sciences (L1–L2)

- Demonstrate comprehensive knowledge of herbal technology, medicinal plants, phytochemistry, yoga sciences, functional foods, nutraceuticals, and integrated wellness systems, with reference to Indian and global traditions.

PO2: Understanding of Traditional & Modern Health Systems (L2)

- Explain the principles of Ayurveda, Yoga, naturopathy, functional nutrition, nutrigenomics, and integrative healthcare, and their relevance in preventive and promotive health.

PO3: Application of Herbal & Yogic Practices (L3)

- Apply theoretical knowledge to prepare herbal formulations, functional foods, nutraceutical products, and yoga-based wellness practices for health improvement and disease prevention.

PO4: Analytical & Critical Thinking (L4)

- Analyze phytochemicals, bioactive compounds, diet–gene interactions, yoga–physiology relationships, and wellness case studies using scientific and evidence-based approaches.

PO5: Evaluation & Evidence-Based Decision Making (L5)

- Evaluate the safety, efficacy, quality control, regulatory compliance (FSSAI, AYUSH), and ethical aspects of herbal products, nutraceuticals, and integrated wellness interventions.

PO6: Innovation & Creation (L6)

- Design and develop innovative herbal formulations, functional food recipes, integrated wellness models, and entrepreneurship plans combining traditional knowledge with modern science.

PO7: Professional, Ethical & Sustainable Practices (Affective Domain)

- Demonstrate ethical responsibility towards biodiversity conservation, sustainable use of medicinal plants, traditional knowledge protection, and professional wellness practices.

PO8: Practical, Research & Entrepreneurial Skills (Psychomotor Domain)

- Exhibit hands-on skills in herbal extraction, phytochemical analysis, yoga practices, wellness assessment, research methodology, internship training, and business setup in herbal and wellness sectors.

Program Specific Outcomes (PSOs)

PSO1: Fundamentals of Herbal Technology & Phytochemistry

- Recall and explain the history, scope, and principles of herbal technology and traditional medicinal systems.
- Identify medicinal plants and classify phytochemicals with their therapeutic roles.
- Apply extraction, formulation, and standardization techniques in herbal preparations.

PSO2: Ancient Indian Herbal Drug Technologies & Ayurveda

- Understand Ayurvedic concepts such as Rasayana, Tridosha, Panchamahabhuta, and traditional formulations.
- Prepare and evaluate classical formulations like Kashaya, Churna, Asava, Arishta, Ghrita, etc.
- Analyze the relevance of ancient herbal technologies in modern lifestyle and chronic diseases.

PSO3: Yoga, Health & Integrated Wellness

- Explain yogic philosophy, classical texts, and anatomical–physiological basis of yoga practices.
- Demonstrate Asana, Pranayama, Meditation, Yoga Nidra, and stress-management techniques.
- Integrate yoga with herbal therapy and lifestyle management for holistic wellness.

PSO4: Functional Foods, Nutrigenomics & Nutraceuticals

- Understand functional foods, nutrigenomics, gut health, and bioactive food compounds.
- Formulate functional food recipes and personalized meal plans based on health needs.
- Evaluate nutraceutical products considering efficacy, safety, regulations, and market trends.

PSO5: Research, Practical Training & Dissertation

- Conduct laboratory experiments, wellness assessments, and field-based studies.
- Apply research methodology during dissertation, internship, or industrial training.
- Present and defend research findings with scientific, ethical, and professional competence.

PSO6: Entrepreneurship & Wellness Industry Readiness

- Develop business plans for herbal, yoga, nutrition, and integrated wellness centers.
- Understand licensing, branding, digital marketing, MSME, FSSAI, and AYUSH regulations.
- Demonstrate readiness for self-employment, startups, and professional practice in the wellness sector.

6. Paper Style for Core Papers: Total Marks: 70

Q-1: 14 marks: Objective type Question (Equal distribution from each unit)

Q-2: 14 marks (Unit 1)

Q-3: 14 marks (Unit 2)

Q-4: 14 marks (Unit 3)

Q-5: 14 marks (Unit 4)

7. Standard of Passing:

- a. Candidates must obtain 40 % marks in theory papers and practical papers separately.
- b. There will be a separate head of passing for theory papers and practicals. If a candidate fails in one of the heads, he / she has to reappear only for the failed head.

8. Qualification of the Examiners: All examiners on the University panel for theory and practical should have Master degree in the subject/ relevant subject. There will be two examiners (Preferably one internal and one external) for practical examination in each subject.

Proposed: 1- Year Post Graduate Diploma Programme

SEMESTER	PAPER CODE	Paper Title	CREDIT		TOTAL CREDITS
I			Th	Pr	
	PGDHTIW-1001	Core Paper- I	4	2	6
	PGDHTIW-1002	Core Paper- II	4	2	6
	PGDHTIW-1003	Core Paper- III	4	2	6
	PGDHTIW-1004	BKS	2	-	2
	PGDHTIW-1005	SEC	2	-	2
SEM-I-Total		05 Papers	22		
II	PGDHTIW-2001	Core Paper- I	4	-	4
	PGDHTIW-2002	Core Paper- II	4	-	4
	PGDHTIW-2003	SEC	2	-	2
	PGDHTIW-2004	Dissertation/Credit/Internship	-	12	12
SEM-II-Total		04 Papers	22		
SEM I + II Total Credit			44		

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

Post Graduate Diploma in Herbal Technology and Integrated

Wellness (PGDHTIW) Course Structure of

Semester-1							
Course Code	Title of The Course	Course Credit	Hrs. Per Week	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks	Duration of External Exam (Hr.)
Core Course							
PGDHTI W-1001	Fundamentals of Herbal Technology	04	04	30	70	100	03
PGDHTI W-1002	Ancient Indian Herbal Drug Technologies	04	04	30	70	100	03
PGDHTI W-1003	Advanced Yoga, Health & Applied Yogic Sciences	04	04	30	70	100	03
PGDHTI W-1004 (BKS)	Yoga and Integrated Wellness	02	04	30	70	100	03
PRACTICALS BASED ON PAPER PGDHT-1001,1002, 1003		06	12	50	100	150	12
Skilled-Based Elective Course							
PGDHTI W-1005(SEC)	Business Aptitude for Herbal Technology & Integrated Wellness	02	02	20	30	50	2
Total		22	34	200	450	650	

PGDHTIW-1001: Fundamentals of Herbal Technology

Semester: I	
Course (subject) Code	PGDHTIW-1001
Subject Title	Fundamentals of Herbal Technology
Course Type	Core Compulsory
Teaching Time	15×4=60 Hours
Subject Outcome	At the end of the course, the students will get knowledge of • Understand the fundamentals of herbal technology, holistic health principles, and global traditional systems. • Identify medicinal plants, their phytochemicals, and explain their therapeutic roles and preparation methods. • Develop basic skills in formulating herbal remedies for wellness, integrating natural therapies and lifestyle practices. • Evaluate safety, ethical considerations, and sustainable practices in the use and development of herbal products.

Course Content:

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	Introduction to Herbal Technology and Holistic Health (હર્બલ ટેકનોલોજી અને હોલિસ્ટિક હેલ્થનો પરિચય)	15 Hr.
1.1	Definition and scope of herbal technology, Historical perspective and evolution of herbal technology (હર્બલ ટેકનોલોજીની વ્યાખ્યા અને વ્યાપ, હર્બલ ટેકનોલોજીનો ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્ય અને વિકાસ.)	
1.2	Overview of global herbal systems (Ayurveda, Traditional Chinese Medicine, Indigenous herbal practices). Role of herbal technology in preventive health and wellness, Integrating herbs as part of a holistic lifestyle. (વૈશ્વિક હર્બલ પ્રણાલીઓનો સરવાળો (આયુર્વેદ, પરંપરાગત યાદનીઝ મેડિસિન, સ્થાનિક/આદિવાસી હર્બલ પ્રથા). નિવારક આરોગ્ય અને વેલનેસમાં હર્બલ ટેકનોલોજીની ભૂમિકા, હોલિસ્ટિક જીવનશૈલીમાં ઔષધિઓનું એકીકરણ)	
1.3	Natural therapies: Shirodhara, Nasyotherapy, Acupressure, Acupuncture, Detox Technique, Janubasti (કુદરતી ઉપચાર પદ્ધતિઓ: શિરોધારા, નાસ્ય થેરાપી, એક્યુપ્રેશર, એક્યુપંકચર, ડિટોક્સ ટેકનિક, જાનુબસ્તિ)	
Unit-2	Basics of Medicinal Plants and Phytochemistry (ઔષધીય વનસ્પતિઓ અને ફાયટોકેમિસ્ટ્રીના મૂળભૂત તત્ત્વો)	15 Hr.
2.1	Basics of plant biology, morphology, and taxonomy, Identification and classification of medicinal plants, Common medicinal plants used in herbal technology (વનસ્પતિ જીવવિજ્ઞાન, બાહ્યકાર વિદ્યા અને વર્ગીકરણ (ટેક્સોનોમી) ના મૂળભૂત તત્ત્વો; ઔષધીય વનસ્પતિઓની ઓળખ અને વર્ગીકરણ; હર્બલ ટેકનોલોજીમાં ઉપયોગ થતી સામાન્ય ઔષધીય વનસ્પતિઓ)	
2.2	Overview of phytochemicals (alkaloids, flavonoids, terpenes, tannins, etc.) and their roles in health(ફાયટોકેમિકલ્સનો પરિચય (અલ્કલોઇડ્સ, ફ્લેવોનોઇડ્સ, ટેર્પીન્સ, ટેનિન્સ વગેરે) અને તેમનો આરોગ્યમાં ભાગ)	
2.3	Extraction methods and solvent use in isolating active compounds, Mechanisms	

	of action of key herbal constituents (સક્રિય ઘટકોને અલગ પાડવા માટેની એક્સટ્રેક્શન પદ્ધતિઓ અને સોલ્વેન્ટ્સનો ઉપયોગ; મુખ્ય હર્બલ ઘટકોની ક્રિયાવિધિ (Mechanism of Action)	
Unit-3	Preparation and Formulation of Herbal Remedies	15 Hr.
3.1	Basic Techniques in Herbal Preparation: - Introduction to standard methods: infusions, decoctions, tinctures, powders, syrups, and salves (પ્રમાણભૂત પદ્ધતિઓનો પરિચય: ઇન્ફ્યુઝન, કાઢા, ટિન્ચર, ચૂર્ણ, સિરપ અને મલમ) - Dosage forms and standardization of herbal products. (દવા ની માત્રા અને હર્બલ ઉત્પાદનોનું માનકીકરણ (Standardization). - Classification of herbal products: teas, tinctures, capsules, topical applications (creams, oils, balms), and personal care items. (હર્બલ ઉત્પાદનોનું વર્ગીકરણ: ચા, ટિન્ચર, કેપ્સ્યુલ્સ, ટોપિકલ ઉપયોગ (ક્રીમ, તેલ, બાલ્મ) અને પર્સનલ કેર ઉત્પાદનો.)	
3.2	Formulating Herbal Blends (હર્બલ મિશ્રણોની રચના) Understanding herbal synergy and compatibility. (હર્બલ સિનેર્જી અને પરસ્પર સુસંગતતા સમજવી.) Formulating blends for specific health concerns (e.g., immune support, relaxation, digestion). Personalizing herbal formulas based on individual health needs. (વિશિષ્ટ આરોગ્ય સમસ્યાઓ માટે હર્બલ મિશ્રણ તૈયાર કરવું (જેમ કે રોગપ્રતિકારક શક્તિ, આરામ, પાચન). વ્યક્તિગત આરોગ્ય જરૂરિયાતો અનુસાર હર્બલ ફોર્મ્યુલા તૈયાર કરવું.	
Unit-4	Safety, Ethics, and Sustainable Practices in Herbal Technology (હર્બલ ટેકનોલોજીમાં સલામતી, નૈતિકતા અને ટકાઉ પ્રથાઓ)	15 Hr.
4.1	Herbal Safety and Contraindications (હર્બલ સલામતી અને પ્રતિબંધો) - Safe use of herbs: dosage, potential side effects, and interactions (ઔષધિઓનો સલામત ઉપયોગ: માત્રા, સંભવિત આડઅસરો અને પરસ્પર ક્રિયાઓ.) - Guidelines for herbal use across various populations (children, elderly, pregnant individuals) (વિવિધ વર્ગો માટે હર્બલ ઉપયોગની માર્ગદર્શિકા (બાળકો, વૃદ્ધો, ગર્ભવતી સ્ત્રીઓ).	
4.2	Ethics and Sustainability in Herbal Technology: હર્બલ ટેકનોલોજીમાં નૈતિકતા અને ટકાઉપણું - Ethical considerations in sourcing and using medicinal plants (ઔષધીય વનસ્પતિઓના સ્ત્રોત અને ઉપયોગમાં નૈતિક વિચારણા) - Role of herbalists and herbal technology in supporting environmental health (પર્યાવરણ આરોગ્યને ટેકો આપવા માટે હર્બલ ટેકનોલોજી અને હર્બલ નિષ્ણાતોની ભૂમિકા)	

Reference Books:

- **HOLISTIC HEALTH AND FITNESS: A Medical Approach to Wellness** by Dr Ballarapu Girija Kumari
- **THE HOLISTIC WELLNESS BOOK BUNDLE A Guide to Reiki, Chakra Healing, Ayurveda, The Vagus nerve and Meditation 5 in 1 Holistic health book Bundle** by Monika Daniel
- **Thrive A Holistic Guide to Mental Health, Self-Help, Keto Diet, Fitness, and Wellness** by DR. TAMIL CHATRIYAN
- **Health and Wellness text book** by Elbin Raju (Author), Abhiraj T.K
- **Health and Wellness** by **Pranab Paul**
- Gupta AK & Sharma M. 2008. *Reviews on Indian Medicinal Plants*. ICMR.
- Gupta AK, Tandon N & Sharma M. 2008. *Quality Standards of Indian Medicinal Plants*. ICMR.

PGDHTIW-1002: Ancient Indian Herbal Drug Technologies

Semester: I	
Course (subject) Code	PGDHTIW-1002
Subject Title	Ancient Indian Herbal Drug Technologies
Course Type	Core Compulsory
Teaching Time	15×4=60 Hours
Subject Outcome	At the end of the course the students will • Understand the foundational principles of ancient Indian herbal medicine and Ayurveda. • Identify key Indian medicinal plants, their therapeutic uses, and preparation methods. • Learn traditional techniques for herbal drug formulation and ensure quality control. • Explore modern applications, ethical practices, and the global relevance of Indian herbal technologies.

Course Content

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	Foundations of Ancient Indian Herbal Medicine(પ્રાચીન ભારતીય હર્બલ ચિકિત્સાના આધારભૂત તત્ત્વો)	15 Hr.
1.1	• Concept of "Rasayana" (rejuvenation) and its role in Indian herbal therapy ("રસાયન" (પુનર્જીવિતકરણ) ની સંકલ્પના અને ભારતીય હર્બલ ચિકિત્સામાં તેની ભૂમિકા.)	
1.2	• The five elements (Pancha Mahabhuta) and the three doshas (Vata, Pitta, Kapha) (પંચમહાભૂત (પાંચ તત્ત્વો) અને ત્રિદોષ (વાત, પિત્ત, કફ).) • Concept of balance in Ayurveda and its relation to physical and mental health (આયુર્વેદમાં સંતુલનની સંકલ્પના અને તેનો શારીરિક તથા માનસિક આરોગ્ય સાથેનો સંબંધ) • Classification of herbs based on their properties, potency, and effects on doshas. (વનસ્પતિઓનું તેમના ગુણધર્મો, શક્તિ (વીર્ય) અને દોષ પર પડતા પ્રભાવના આધારે વર્ગીકરણ)	
Unit-2	Indian Medicinal Plants and Their Applications (ભારતીય ઔષધીય વનસ્પતિઓ અને તેમનાં ઉપયોગો)	15 Hr.
2.1	• Introduction to commonly used Ayurvedic herbs: Ashwagandha, Tulsi, Turmeric, Neem, Amla, and Brahmi. (સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતી આયુર્વેદિક ઔષધિઓનો પરિચય: અશ્વગંધા, તુલસી, હળદર, નીમ, આમળા અને બ્રાહ્મી.) • Botanical description, active compounds, and health benefits of each	

	plant (દરેક વનસ્પતિનું વનસ્પતિશાસ્ત્રીય વર્ણન, સક્રિય ઘટકો અને આરોગ્યલાભ.)	
2.2	- Ayurvedic herbs for immunity, digestion, stress management, skin health, and detoxification. (રોગપ્રતિકારક શક્તિ, પાચન, તણાવ વ્યવસ્થાપન, ત્વચા આરોગ્ય અને ડિટોક્સિફિકેશન માટે આયુર્વેદિક ઔષધિઓ.) - Role of adaptogens, rejuvenating herbs (Rasayana), and nervines in promoting wellness. (એડેપ્ટોજન, પુનર્જીવિતક ઔષધિઓ (રસાયન) અને નર્વાઇઝન્સની વેલનેસમાં ભૂમિકા) - Dosage, safety considerations, and potential interactions with other herbs and medications (માત્રા, સલામતી સંબંધિત બાબતો અને અન્ય ઔષધિઓ અથવા દવાઓ સાથેની સંભવિત પરસ્પર ક્રિયાઓ)	
Unit-3	Traditional Techniques in Herbal Drug Preparation (હર્બલ દવા તૈયારીની પરંપરાગત પદ્ધતિઓ)	15 Hr.
3.1	- Evaluation of drugs, Patenting and Regulatory requirement of natural products, Regulatory Issues (દવાઓનું મૂલ્યાંકન, કુદરતી ઉત્પાદનો માટે પેટન્ટિંગ અને નિયમનકારી આવશ્યકતાઓ, નિયમનકારી મુદ્દાઓ) - Classical techniques: decoctions (Kashayam), powders (Churna), herbal oils, and ghee (Ghrita) (પરંપરાગત પદ્ધતિઓ: કાશાય (કઢા), ચૂર્ણ, હર્બલ તેલ અને ઘૃત) Preparing Ayurvedic formulations such as Asavas (fermented preparations), Arishtas, and Lehya (herbal jams) (આસવ (ફર્મેન્ટેડ તૈયારીઓ), અરિષ્ટ અને લેહ્યા (હર્બલ જામ) જેવી આયુર્વેદિક ફોર્મ્યુલેશન્સની તૈયારી)	
3.2	- Traditional quality control measures and ensuring purity of herbs (પરંપરાગત ગુણવત્તા નિયંત્રણ પદ્ધતિઓ અને ઔષધિઓની શુદ્ધતા સુનિશ્ચિત કરવી) - Importance of seasonal and environmental factors in the collection and preservation of herbs (ઋતુગત અને પર્યાવરણીય પરિબલોની ઔષધિઓના સંગ્રહ અને સંરક્ષણમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા) - Modern approaches to standardizing ancient preparations to maintain efficacy and safety (અસરકારકતા અને સલામતી જાળવવા માટે પ્રાચીન તૈયારીઓનું આધુનિક ધોરણે માનકીકરણ)	
Unit-4	Applications of Ancient Indian Herbal Drug Technologies in Modern Holistic Health	15 Hr.
4.1	Relevance of Ayurvedic and Indian herbal drugs in modern health issues: stress, lifestyle diseases, immunity, and chronic conditions. (આધુનિક આરોગ્ય સમસ્યાઓમાં આયુર્વેદિક અને ભારતીય હર્બલ	

	દવાઓની પ્રાસંગિકતા: તણાવ, જીવનશૈલી રોગો, રોગપ્રતિકારક શક્તિ અને દીર્ઘકાલીન રોગો) • Incorporating Indian herbs into modern health practices, diet, and lifestyle.(આધુનિક આરોગ્ય પ્રથાઓ, આહાર અને જીવનશૈલીમાં ભારતીય ઔષધિઓનો સમાવેશ.)
4.2	• General introduction to Herbal Industry, Schedule Good Manufacturing Practice of Indian system of medicine(આધુનિક આરોગ્ય પ્રથાઓ, આહાર અને જીવનશૈલીમાં ભારતીય ઔષધિઓનો સમાવેશ. • Integrating traditional knowledge with modern scientific approaches for research and development (સંશોધન અને વિકાસ માટે પરંપરાગત જ્ઞાનને આધુનિક વૈજ્ઞાનિક અભિગમ સાથે એકીકૃત કરવું.) • Globalization of Indian herbal medicine: challenges, opportunities, and cultural considerations (ભારતીય હર્બલ ચિકિત્સાનું વૈશ્વિકીકરણ: પડકારો, તકો અને સાંસ્કૃતિક વિચારણા.)

Reference Books:

- "Principles of Pharmacognosy" by Tyler and Foster
- "Introduction to Herbal Medicine" by R. G. T. Hayward
- World Health Organization (WHO) Guidelines on Herbal Medicine
- The Journey Towards Holistic Living: A new age reference book for Holistic Lifestyle, Personal Transformation, Well Being & Energy Healing. An Alternative Route, to Mind-Body Evolution that Says 'NO' to Medicine. by Aritri Sarkar
- The Complete Book of Ayurvedic Home Remedies: A comprehensive guide to the ancient healing of India by Lad, Vasant
- The Herbal Healing Handbook: How to Use Plants, Essential Oils and Aromatherapy as Natural Remedies (Herbal Remedies) 2020 by Cerridwen Greenleaf

PGDHTIW-1003: Advanced Yoga, Health & Applied Yogic Sciences

Semester: I	
Course (subject) Code	PGDHTIW-1003
Subject Title	Advanced Yoga, Health & Applied Yogic Sciences
Course Type	Core
Teaching Time	15×4=60 Hours
Subject Outcome	At the end of the course, the students will get knowledge of • Understand advanced concepts of Yoga philosophy, classical Yoga texts, and traditional Yoga schools. • Explain the anatomical and physiological basis of yogic practices and their impact on health. • Analyze yogic application in disease prevention, lifestyle disorders, mental health, and wellness promotion. • Demonstrate knowledge of yoga education, teaching methodology, and personality development through yogic principles. • Integrate Yoga with herbal wellness, natural therapies, and holistic health for applied outcomes.

Course Content:

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	Yogic Science & Philosophy (યોગિક વિજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાન)	15 Hr.
1.1	• History and development of Yoga from Vedic to modern times (વૈદિક યુગથી આધુનિક સમય સુધી યોગનો ઇતિહાસ અને વિકાસ) • Classical schools of Indian philosophy (Shad-Darshana) with emphasis on Samkhya, Yoga & Vedanta. (ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની શાસ્ત્રીય શાખાઓ (ષડ્દર્શન) – ખાસ કરીને સાંખ્ય, યોગ અને વેદાંત પર ભાર)	
1.2	• Jnana Yoga, Bhakti Yoga, Karma Yoga, Raja Yoga, Hatha Yoga.(જ્ઞાન યોગ, ભક્તિ યોગ, કર્મ યોગ, રાજ યોગ અને હઠ યોગ) • Yoga in Jainism: Syadvada, Preksha meditation (જૈન ધર્મમાં યોગ: સ્યાદ્વાદ અને પ્રેક્ષા ધ્યાન) • Yoga in Buddhism: Arya Satyas and mindfulness (બૌદ્ધ ધર્મમાં યોગ: આર્ય સત્ય અને માઇન્ડફુલનેસ.)	
Unit-2	Classical Yoga Texts & Scriptural Foundations	15 Hr.
2.1	Classical Yoga Texts(શાસ્ત્રીય યોગ ગ્રંથો) • Prasthanatrayee, Purushartha Chatushtaya, goals of human life (પ્રસ્થાનત્રયી, પુરુષાર્થ ચતુષ્ટય અને માનવ જીવનના લક્ષ્યો) • Yoga in Kathopanishad, Prashnopanishad, Taittiriya Upanishad (Panchakosha) (કઠોપનિષદ, પ્રશ્નોપનિષદ અને તૈત્તિરીય ઉપનિષદ)	

	(પંચકોષ) માં યોગ.) • Sthitaprajna and Yogic behaviour (સ્થિતપ્રજ્ઞા અને યોગિક આચરણ.)	
2.2	Scriptural Foundations (શાસ્ત્રીય આધાર) • Yogic lifestyle—Ahara, Vihara, Achara, Vichara(યોગિક જીવનશૈલી – આહાર, વિહાર, આચાર, વિચાર) • Antaranga Yoga (Dharana, Dhyana, Samadhi) (અંતરંગ યોગ , ધારણા, ધ્યાન, સમાધિ) • Hatha Yoga Pradipika, Gheranda Samhita, Hatha Ratnavali (હઠ યોગ પ્રદીપિકા, ઘેરંડ સંહિતા, હઠ રત્નાવલી) • Mitahara, Pathya-Apathya, Sadhaka & Badhaka Tattva(મિતાહાર, પથ્ય-અપથ્ય, સાધક અને બાધક તત્ત્વો) • Shat-chakra, Prana, Upa-prana concepts. (શદયક, પ્રાણ અને ઉપપ્રાણની સંકલ્પનાઓ)	
Unit-3	Yoga, Anatomy, Health & Wellness	15 Hr.
3.1	Structure & functions of Human Body: (માનવ શરીરની રચના અને કાર્ય) Musculoskeletal, Respiratory, Cardiovascular, Nervous, Digestive, Endocrine systems (પેશી-અસ્થિ તંત્ર, શ્વસન તંત્ર, રક્તપરિવહન તંત્ર, નર્વસ તંત્ર, પાચન તંત્ર અને એન્ડોક્રાઇન તંત્ર)	
3.2	• Homeostasis and sensory organs(હોમિઓસ્ટેસિસ અને ઇન્દ્રિયો) • Impact of yogic practices on human systems(માનવ શરીર તંત્ર પર યોગિક અભ્યાસોની અસર) • Human psyche, consciousness, cognitive processes (માનવ મન, ચેતના અને જ્ઞાનાત્મક પ્રક્રિયાઓ.) • Emotions: nature and physiological changes (ભાવનાઓ: સ્વરૂપ અને શારીરિક ફેરફાર) • Yogic perspective of mental health and illness(માનસિક આરોગ્ય અને રોગ અંગે યોગિક દૃષ્ટિકોણ)	
Unit-4	Applied Yoga, Teaching Methodology & Lifestyle Management	15 Hr.
4.1	Yoga in education: • role of teacher, student, classroom environment, Guru-Shishya Parampara and value-based yoga education (શિક્ષક, વિદ્યાર્થી અને વર્ગખંડ પર્યાવરણની ભૂમિકા; ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા અને મૂલ્ય આધારિત યોગ શિક્ષણ) • Personality development through Yogic practices. (યોગિક અભ્યાસો દ્વારા વ્યક્તિત્વ વિકાસ) • Types and symptoms of stress: Yogic perspective on stress & relaxation (તણાવના પ્રકારો અને લક્ષણો: તણાવ અને આરામ અંગે)	

	યોગિક દૃષ્ટિકોણ) Techniques: Awareness practices, Shavasana, Yoga Nidra, Pranayama, Meditation (તકનીકો: જાગૃતિ અભ્યાસ, શવાસન, યોગ નિદ્રા, પ્રાણાયામ અને ધ્યાન)	
4.2	Methods of teaching Yoga. - Lesson planning, demonstration skills, class sequencing (પાઠ યોજના, પ્રદર્શન કુશળતા અને વર્ગ ક્રમબદ્ધતા) - Safety, contraindications, correction of mistakes. (સલામતી, પ્રતિબંધો અને ભૂલોનું સુધારણ) - યોગમાં મૂલ્યાંકન અને આકલન પદ્ધતિઓ (Assessment, evaluation methods in Yoga)	

Reference Book:

- Anatomy and Physiology for (DMLT, DRT, DOTT & Various Other Diploma & Degree Paramedical and Nursing Course Students with Practice Manual of Human Anatomy & Physiology By Teena Kumari
- An Anatomy And Physiology For Nursing by A K Jain
- Yoga Darshan – Hariharananda
- Yoga and Indian Philosophy – Karel Werner
- Asana, Pranayama, Mudra, Bandha – Satyananda Saraswat
- Yoga Therapy – The Yoga Institute
- Anatomy and Physiology of Yogic Practices – M.M. Gore
- Hatha Yoga Pradipika – Swami Muktibodhananda
- Applied Yoga – Dr. M.L. Gharote
- Management of Common Diseases – Swami Karmananda
- Bhagavad Gita – Gita Press
- Jnana/Bhakti/Karma/Raja Yoga – Swami Vivekananda
- Gheranda Samhita – Kaivalyadhama

PGDHTIW-1004: Yoga and Integrated Wellness (BKS)

Semester: I	
Course (subject) Code	PGDHTIW-1004
Subject Title	Yoga and Integrated Wellness (BKS)
Course Type	Core Compulsory
Teaching Time	15×4=60 Hours
Subject Outcome	At the end of the course, the students will get knowledge of • Understand foundational concepts of Yoga philosophy, holistic wellness, Panchakosha, and yogic lifestyle. • Explain the role of Yoga and natural therapies in integrated wellness and preventive health care. • Practice key yogic techniques—Asana, Pranayama, Shatkarma, Mudra, Bandha, and Meditation—for physical and emotional wellbeing.

Course Content

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	: Foundations of Yoga & Holistic Wellness	15 Hr.
1.1	• Meaning, origin, definitions (Patanjali, Gita, Upanishads) (અર્થ, ઉત્પત્તિ અને વ્યાખ્યાઓ (પતંજલિ, ભગવદ્ગીતા, ઉપનિષદો). • Aims and objectives of Yoga. (યોગના હેતુઓ અને ઉદ્દેશ્યો) • Branches of Yoga: Karma, Jnana, Bhakti, Raja Yoga (યોગની શાખાઓ: કર્મ યોગ, જ્ઞાન યોગ, ભક્તિ યોગ અને રાજ યોગ)	
1.2	Introduction to Panchakosha (five sheaths) (પંચકોષ (પાંચ આવરણો) નો પરિચય) • Triguna: Sattva, Rajas, Tamas and their relationship to mental health. (ત્રિગુણ — સત્ત્વ, રજસ અને તમસ — અને તેમનો માનસિક આરોગ્ય સાથેનો સંબંધ.) • Physical, mental, emotional, social, and spiritual wellness. (શારીરિક, માનસિક, ભાવનાત્મક, સામાજિક અને આધ્યાત્મિક સુખાકારી) • Integrated wellness model combining Yoga, herbal therapy, and lifestyle changes (યોગ, હર્બલ ઉપચાર અને જીવનશૈલીમાં ફેરફારોને જોડતો સંકલિત સુખાકારી મોડેલ) • Dinacharya and Ritucharya (દિનચર્યા અને ઋતુચર્યા)	
Unit-2	Yogic Practices for Integrated Health	15
2.1	• Meaning, importance, types (standing, sitting, prone, supine, twisting, balancing). (અર્થ, મહત્વ અને પ્રકારો (ઊભા, બેઠા, પીઠ ઉપર પડ્યા, વળાંકવાળા અને સંતુલન આધારિત). • Health benefits of key asanas used for wellness: Tadasana, Trikonasana, Shashankasana, Bhujangasana, Dhanurasana, Pawanmuktasana, Vajrasana, Padmasana, Setubandhasana, etc., Contraindications and safety measures. (સુખાકારી માટે ઉપયોગી મુખ્ય આસનોના આરોગ્યલાભ:	

	તાડાસન, ત્રિકોણાસન, શશાંકાસન, ભુજંગાસન, ધનુરાસન, પવનમુક્તાસન, વજ્રાસન, પદ્માસન, સેતુબંધાસન વગેરે, પ્રતિબંધો (Contraindications) અને સલામતીના પગલાં)	
2.2	Pranayama: Definitions, types, significance (વ્યાખ્યા, પ્રકારો અને મહત્વ) • Practices: Anulom Vilom, Bhastrika, Kapalbhathi, Ujjayi, Bhramari, Sheetal, Sitkari. (અભ્યાસ પદ્ધતિઓ: અનુલોમ-વિલોમ, ભસ્ત્રિકા, કપાલભાતિ, ઉજ્જાયી, ભ્રામરી, શીતલી અને સિતકારી) • Physiological benefits on respiratory, circulatory, and nervous systems. (શ્વસન, રક્તપરિવહન અને નર્વસ તંત્ર પરના શારીરિક લાભો.)	

Reference Books:

- Health and Wellness text book by Elbin Raju (Author), Abhiraj T.K
- Health and Wellness by Pranab Paul
- The Complete Handbook of Nature Cure (5th Edition) Dr. H. K. Bakhru
- Textbook on Naturopathy and Yoga Treatment (All India Naturopathy & Yoga Education Council) by Dr. Dinesh Kumar Shukla
- Secrets of Naturopathy & Yoga Paperback – 15 April 2013 by Dr. Brij Bhushan Goyal
- The Complete Book Of Ayurvedic Home Remedies: A comprehensive guide to the ancient healing of India by Lad, Vasant
- Light on Yoga – B.K.S. Iyengar
- Asana, Pranayama, Mudra, Bandha – Swami Satyananda Saraswati
- Hatha Yoga Pradipika – Swami Muktibodhananda
- Yoga Darshan – Swami Harikrishnananda
- The Heart of Yoga – T.K.V. Desikachar
- Principles and Practice of Yoga in Health Care – Sat Bir Khalsa
- A Beginner's Guide to Ayurveda – Vaidya Rajesh Kotecha
- Science of Yoga – Ann Swanson
- Yoga for Wellness – Gary Kraftsow
- Selected research papers on Yoga, Herbal Therapy, and Integrated Health.

PGDHTIW-1005 (SEC): Business Aptitude for Herbal Technology & Integrated Wellness

Semester: I	
Course (subject) Code	PGDHTIW-1005 (SEC)
Subject Title	Business Aptitude for Herbal Technology & Integrated Wellness
Course Type	SEC
Teaching Time	15×2=30 Hours
Subject Outcome	The training in this subject enables the students • Understand the fundamentals of entrepreneurship, business aptitude, startup planning, and wellness industry opportunities. • Develop practical skills for establishing herbal-based wellness/health/nutrition centers. • Prepare business plans including licensing, infrastructure, costing, branding, and marketing.

Course Content:

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	Entrepreneurship & Business Aptitude in the Herbal and Wellness Sector	15 Hr.
1.1	• Meaning, scope, qualities of an entrepreneur (Entrepreneur નો અર્થ, વ્યાપકતા અને ગુણધર્મો.) • Types of entrepreneurships: MSME, social entrepreneurship, wellness entrepreneurship (Entrepreneurships ની પ્રકારો: MSME, સામાજિક ઉદ્યમશીલતા, વેલનેસ Entrepreneurships.) • Mindset & aptitude for business: Creativity, leadership, risk-taking, decision making (વ્યવસાય માટેનો દૃષ્ટિકોણ અને કુશળતા: સર્જનાત્મકતા, નેતૃત્વ, જોખમ લેવાની ક્ષમતા અને નિર્ણય લેવામાં કુશળતા.)	
1.2	• Emerging trends in herbal & natural health sector (હર્બલ અને કુદરતી આરોગ્ય ક્ષેત્રમાં ઉભરતા પ્રવાહો.) • Market opportunities in India & global market (ભારત અને વૈશ્વિક બજારમાં ઉપલબ્ધ વ્યાપારિક તકો) Job vs. entrepreneurship in herbal & wellness fields (હર્બલ અને વેલનેસ ક્ષેત્રમાં નોકરી સામે Entrepreneurships)	
Unit-2	Establishing Herbal Wellness & Nutrition Centers	15 Hr.
2.1	• Herbal wellness centre (હર્બલ વેલનેસ સેન્ટર) • Integrated yoga-herbal therapy centre(સંકલિત યોગ-હર્બલ થેરાપી સેન્ટર) • Nutritional counselling centre(પોષણ સલાહ કેન્દ્ર (ન્યુટ્રિશનલ	

	કાઉન્સેલિંગ સેન્ટર). • Herbal café / Ayurvedic diet centre(હર્બલ કેફે / આયુર્વેદિક આહાર કેન્દ્ર.) • Preventive lifestyle clinic(નિવારક જીવનશૈલી ક્લિનિક.)	
2.2	Infrastructure & Setup Requirements • Space, interior design, ambience for wellness (જગ્યા, આંતરિક ડિઝાઇન અને વેલનેસ માટેનું વાતાવરણ.) • Equipment, herbal inventory, yoga tools(સાધનો, હર્બલ સામગ્રીનો જથ્થો અને યોગ સાધનો) • Staffing (Yoga trainers, nutritionists, therapists, assistants)(માનવ સંસાધન (યોગ ટ્રેનર્સ, પોષણવિદો, થેરાપિસ્ટ્સ અને સહાયક સ્ટાફ).	

Reference Books:

- Entrepreneurship Development – S.S. Khanka
- Fundamentals of Entrepreneurship – David Holt
- Herbal Drug Technology – Sharma & Yelne
- Wellness Business Practices – John Travis
- Ayurveda for Entrepreneurs – Vaidya R. Kotecha
- Digital Marketing Basics for Entrepreneurs – Philip Kotler (condensed resources)
- FSSAI & AYUSH official guidelines
- Start-up India MSME Toolkit

PRACTICALS BASED ON PAPER PGDHT- 1001, 1002,1003

Semester: I	
Course (subject) Code	PRACTICALS
Subject Title	PRACTICALS BASED ON PAPER PGDHT- 1001, 1002 & 1003
Subject Outcome	At the end of the course, the students will able to • Demonstrate practical skills in yoga, meditation, and wellness techniques for holistic health. • Apply biochemical and physiological tests to assess health parameters and herbal efficacy. • Formulate and evaluate herbal products and functional foods for therapeutic applications. • Integrate traditional knowledge with scientific methods for personalized wellness planning. • Students gain practical skills in Yoga, wellness, and herbal applications. • Students learn to design simple integrated wellness plans.

Course Content

1. To measure alpha and beta brain waves before and after meditation by EEG. (EEG દ્વારા ધ્યાન પહેલાં અને પછી આલ્ફા અને બીટા બ્રેનવેવ્સનું માપન.)
2. Identify alkaloids, flavonoids, and tannins in herbal extracts by biochemical methods. (બાયોકેમિકલ પદ્ધતિઓ દ્વારા હર્બલ એક્કોમાં આલ્કલોઇડ્સ, ફ્લેવોનોઇડ્સ અને ટેનિન્સની ઓળખ.)
3. Measure the antioxidant properties of some selected medicinal plants by DPPH. (DPPH પદ્ધતિ દ્વારા પસંદ કરેલ ઔષધીય વનસ્પતિઓની એન્ટીઓક્સિડન્ટ ક્ષમતાનું માપન.)
4. Measure and analyse BP before and after physical activity. (શારીરિક પ્રવૃત્તિ પહેલાં અને પછી બ્લડ પ્રેશર (BP) નું માપન અને વિશ્લેષણ.)
5. Observe changes in heart rate during rest and activity. (આરામ અને પ્રવૃત્તિ દરમિયાન હૃદયના ધબકારા (Heart Rate) માં થતા ફેરફારોનું અવલોકન.)
6. Herbal Deodorant and Perfume Making. (હર્બલ ડિઓડોરન્ટ અને પરફ્યુમ બનાવવાની પ્રક્રિયા.)
7. To prepare simple herbal wellness formulations such as teas, kadhas or churnas. (ચા, ઉકાળા અથવા ચૂર્ણ જેવી સરળ હર્બલ વેલનેસ તૈયારીઓ બનાવવી.)
8. Make kombucha, kefir, or fermented herbal drinks. (કોમ્બુચા, કેફિર અથવા ફર્મેન્ટેડ હર્બલ પીણાં બનાવવાની પ્રક્રિયા.)
9. Create functional smoothies for different health benefits. (વિવિધ આરોગ્યલાભ માટે ફંક્શનલ સ્મૂથી બનાવવી.)
10. Study the effects of fermentation on nutrient absorption from Sprouted Grains and Fermentation. (અંકુરિત અનાજ અને ફર્મેન્ટેશન દ્વારા પોષક તત્વોના શોષણ પર ફર્મેન્ટેશનની અસરનો અભ્યાસ.)

11. To perform foundational Sukshma and Sthula Vyayama for joint mobility and warm-up.(સાંધાની ગતિશીલતા અને વોર્મ-અપ માટે સુક્ષ્મ અને સ્થૂળ વ્યાયામનો અભ્યાસ.)
12. To practice essential Asanas for flexibility, strength and postural wellness.(લવચીકતા, શક્તિ અને શરીરની યોગ્ય સ્થિતિ માટે આવશ્યક આસનોનો અભ્યાસ.)
13. To demonstrate core Pranayama techniques for breath regulation and respiratory health.(શ્વાસ નિયંત્રણ અને શ્વસન આરોગ્ય માટે મુખ્ય પ્રાણાયામ તકનીકોનું પ્રદર્શન.)
14. To practice guided Meditation and Yoga Nidra for mental relaxation and stress reduction.(માનસિક આરામ અને તણાવ ઘટાડવા માટે માર્ગદર્શિત ધ્યાન અને યોગ નિદ્રાનો અભ્યાસ.)
15. To prepare structured Yoga lesson plans for wellness-based sessions.(વેલનેસ આધારિત સત્રો માટે રચનાત્મક યોગ પાઠ યોજના તૈયાર કરવી.)

References Books:

- "Light on Yoga" by B.K.S. Iyengar
- "The Heart of Yoga: Developing a Personal Practice" by T.K.V. Desikachar
- "Mudras: Yoga in Your Hands" by Gertrude Hirschi
- "Yoga Bandhas: The Energy Locks" by Mark Stephens
- "Yoga for Wellness: Healing with Yoga" by Gary Kraftsow
- "Phytochemical Methods: A Guide to Modern Techniques of Plant Analysis" by J.B. Harborne
- "Methods in Plant Biochemistry" by M. R. Saxena
- "The Herbal Apothecary: 100 Medicinal Herbs and How to Use Them" by JJ Pursell
- "The Complete Book of Essential Oils and Aromatherapy" by Valerie Ann Worwood
- "Fermented Foods, Part II: The Health Benefits of Fermented Foods and Beverages" by Robert E. Fuller
- "The Low GI Diet: The Easy and Effective Guide to Eating for a Healthy Lifestyle" by Dr. Jennie Brand-Miller
- "Herbal Medicine: Biomolecular and Clinical Aspects" by Iqbal Ahmad and Mohammad Aqil

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT**Post Graduate Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness****(PGDHTIW) Course Structure of Semester 2**

Semester-2							
Course Code	Title of The Course	Course Credit	Hrs. Per Week	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks	Duration of External Exam (Hr.)
Core Course							
PGDHTIW-2001	Functional Food and Nutrigenomics	04	04	30	70	100	03
PGDHTIW-2002	Nutraceuticals	04	04	30	70	100	03
PGDHTIW-2003	Business Aptitude for Establishment of Health & Nutrition Centres	02	02	20	30	50	2
Practical Course							
PGDHTIW-2004	Dissertation/ Training/ Internship	12	-	50	150	200	-
Total		22		110	240	450	

PGDHT-2001: Functional Food and Nutrigenomics

Semester: II	
Course (subject) Code	PGDHTIW- 2001
Subject Title	Functional Food and Nutrigenomics
Course Type	Core Compulsory
Teaching Time	15×4=60 Hours
Subject Outcome	At the end of the course, the students will get knowledge of • Understand the concepts of functional foods and nutrigenomics, including their role in gene-diet interactions and gut health. • Identify and evaluate bioactive compounds, herbal remedies, and traditional diets for disease prevention and wellness. • Apply knowledge of functional food preparation, food synergy, and personalized meal planning for health benefits. • Analyze future trends, ethical concerns, and regulatory frameworks shaping the nutraceutical and personalized nutrition industry.

Course Content:

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	: Introduction to Functional Foods and Nutrigenomics	15 Hr.
	• Definition, scope, and importance of functional foods in modern nutrition.(આધુનિક પોષણમાં ફંક્શનલ ફૂડની વ્યાખ્યા, વ્યાપકતા અને મહત્વ.) • Principles of nutrigenomics: How diet influences gene expression and health. (ન્યુટ્રિજેનોમિક્સના સિદ્ધાંતો: આહાર કેવી રીતે જિન અભિવ્યક્તિ અને આરોગ્યને અસર .) • Gene-diet interactions and their impact on metabolism and disease prevention.(જનીન-આહાર પરસ્પર ક્રિયાઓ અને તેમનો મેટાબોલિઝમ તથા રોગ નિવારણ પર પ્રભાવ) • Role of gut microbiota in nutrigenomics and its connection to functional foods.(ન્યુટ્રિજેનોમિક્સમાં આંતરડાની માઇક્રોબાયોટાની ભૂમિકા અને તેનો ફંક્શનલ ફૂડ સાથેનો સંબંધ.) • Traditional vs. modern functional foods: Fermented foods, herbs, and superfoods (પરંપરાગત અને આધુનિક ફંક્શનલ ફૂડ્સ: ફર્મેન્ટેડ આહાર, હર્બ્સ અને સુપરફૂડ્સ.)	
Unit-2	Bioactive Compounds, Diet Remedies & Their Health Benefits	15 Hr.
	• Phytochemicals: Flavonoids, polyphenols, carotenoids, and their role in chronic disease prevention. (ફાયટોકેમિકલ્સ: ફ્લેવોનોઇડ્સ, પોલિફેનોલ્સ, કેરોટીનોઇડ્સ અને દીર્ઘકાલીન રોગ નિવારણમાં તેમની ભૂમિકા.) • Dietary fiber, probiotics, and prebiotics for gut health and immune function (આંતરડાના આરોગ્ય અને રોગપ્રતિકારક શક્તિ માટે આહાર ફાઇબર, પ્રોબાયોટિક્સ અને	

પ્રિબાયોટિક્સ.) • Omega-3 fatty acids and antioxidants for cardiovascular and brain health. (હૃદય અને મગજના આરોગ્ય માટે ઓમેગા-૩ ફેટી એસિડ્સ અને એન્ટીઓક્સિડન્ટ્સ.)	
Unit-3 Functional Food Recipes and Meal Planning • Functional soups for digestion and immunity (પાચન અને રોગપ્રતિકારક શક્તિ માટે ફંક્શનલ સૂપ્સ.) • Protein-rich plant-based meals for muscle and brain health. (પેશી અને મગજના આરોગ્ય માટે પ્રોટીન સમૃદ્ધ વનસ્પતિ આધારિત ભોજન.) • Fermented food recipes (kombucha, kefir, sauerkraut, miso). (ફર્મેન્ટેડ આહારની રેસીપી (કોમ્બુચા, કેફિર, સાઉરક્રાઉટ, મિસો). • Gluten-free, low-carb, and keto-friendly functional food recipes (ગ્લુટન-ફ્રી, લો-કાર્બ અને કીટો-ફ્રેન્ડલી ફંક્શનલ ફૂડ રેસીપી.) • Meal planning for personalized nutrition based on genetic predisposition. (જિનેટિક ઝોકના આધારે વ્યક્તિગત પોષણ માટે ભોજન આયોજન.) • Food synergy and bioavailability: Pairing foods for maximum nutrient absorption. (ફૂડ સિનેર્જી અને બાયોએવેલેબિલિટી: પોષક તત્વોના મહત્તમ શોષણ માટે આહારોનું સંયોજન.)	15 Hr.
Unit-4 Future of Nutrigenomics, Ethics, and Regulations • Personalized nutrition: How genetic testing is shaping diet recommendations. (વ્યક્તિગત પોષણ: જિનેટિક પરીક્ષણ કેવી રીતે આહાર ભલામણોને આકાર આપે છે.) • Role of AI and technology in functional food development. (ફંક્શનલ ફૂડ વિકાસમાં AI અને ટેકનોલોજીની ભૂમિકા.) • Regulatory aspects: FSSAI, FDA, EFSA guidelines on functional foods and nutraceuticals (નિયમનકારી પાસાં: ફંક્શનલ ફૂડ અને ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ માટે FSSAI, FDA અને EFSA ની માર્ગદર્શિકાઓ) • Ethical considerations in nutrigenomics and personalized diets. (ન્યુટ્રિજેનોમિક્સ અને વ્યક્તિગત આહારમાં નૈતિક મુદ્દાઓ.) • Case studies: Successful functional food innovations and their market trend (કેસ સ્ટડીઝ: સફળ ફંક્શનલ ફૂડ નવીનતાઓ અને તેમનો બજાર પ્રવાહ.)	15 Hr.

Reference Books:

- Herbal Bioinformatics: Challenges and Applications – P. Nagendra Rao & B. N. Vishwanath
- APPLIED NUTRITION, DIETETICS AND BIOCHEMISTRY FOR BASIC BSC NURSING By Clement
- Using nutrigenomics within personalized nutrition: A Practitioner's Guide (Personalized Nutrition and Lifestyle Medicine for Healthcare Practitioners) by Anne Pemberton (Author), Lorraine Nicolle
- Nutrigenomics and Nutrigenetics in Functional Foods and Personalized Nutrition Kindle Edition by DR. Mayeer Fenner
- Unlocking the Secrets of Food: Omics, the Microbiome, and the Future of Nutritional Wellness by Daniel Diaz
- Eating for the Future: The Science of Nutrigenomics and How It Can Help You Live a Healthier Life: The Cutting-Edge Science of Nutrigenomics: How It Can Transform Your Health and Well-being by Mary Richardson
- Journal Articles and Research Papers on specific medicinal plants and their uses

PGDMHTIW-2002: Nutraceuticals

Semester: II	
Course (subject) Code	PGDHT-IW2002
Subject Title	Nutraceuticals
Course Type	Elective
Teaching Time	15×4=60 Hours
Subject Outcome	The training in this subject enables the students • Understand the concept, types, and importance of nutraceuticals in health and wellness. • Identify and explain key bioactive compounds from natural sources and their functions. • Evaluate the role of nutraceuticals in managing lifestyle and chronic diseases. • Gain knowledge of safety, regulations, and market trends in the nutraceutical industry

Course Content:

Unit No.	Content	Teaching Hours
Unit-1	Introduction to Nutraceuticals (3 weeks)	15 Hr.
1.1	Definition and scope of nutraceuticals and functional foods. (ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ અને ફંક્શનલ ફૂડ્સની વ્યાખ્યા અને વ્યાપકતા.)	
	Historical background and global scenario. (ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ અને વૈશ્વિક પરિસ્થિતિ.)	
1.2	Differences between pharmaceuticals, nutraceuticals, and dietary supplements. (ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ અને ડાયેટરી સપ્લિમેન્ટ્સ વચ્ચેનો તફાવત.)	
	Role in disease prevention and health promotion. (રોગ નિવારણ અને આરોગ્ય પ્રોત્સાહનમાં તેમની ભૂમિકા.)	
Unit-2	Classification and Sources	15 Hr.
2.1	Classification: dietary supplements, functional foods, fortified foods, herbal nutraceuticals. (ડાયેટરી સપ્લિમેન્ટ્સ, ફંક્શનલ ફૂડ્સ, ફોર્ટિફાઇડ ફૂડ્સ, હર્બલ ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ.)	
2.2	Sources: plant-based, animal-based, microbial sources. (વનસ્પતિ આધારિત, પ્રાણી આધારિત અને માઇક્રોબિયલ સ્ત્રોતો.)	
	Examples: phytochemicals (polyphenols, flavonoids, carotenoids, saponins, alkaloids), prebiotics, probiotics, omega-3 fatty acids, dietary fiber. (ઉદાહરણો: ફાયટોકેમિકલ્સ (પોલિફીનોલ્સ, ફ્લેવનોઇડ્સ, કેરોટીનોઇડ્સ, સેપોનિન્સ, આલ્કલોઇડ્સ), પ્રિબાયોટિક્સ, પ્રોબાયોટિક્સ, ઓમેગા-3 ફેટી એસિડ્સ અને આહાર	

	ફાઇબર)	
Unit-3	Bioactive Compounds in Herbal Nutraceuticals	15 Hr.
3.1	Major bioactive phytoconstituents and their functions. (મુખ્ય બાયોએક્ટિવ ફાઇટોકન્સ્ટિટ્યુએન્ટ્સ અને તેની કામગીરી.)	
	Extraction and characterization techniques (brief overview). (નિષ્કર્ષણ (Extraction) અને લક્ષણ નિર્ધારણ (Characterization) પદ્ધતિઓ – સંક્ષિપ્ત અવલોકન.))	
3.2	Case studies: turmeric (curcumin), garlic (allicin), green tea (catechins), moringa, amla, ashwagandha. (હળદર (કર્ક્યુમિન), લસણ (એલિસિન), ગ્રીન ટી (કેટેચિન્સ), મોરિંગા, આમળા અને અશ્વગંધા.)	
	Synergistic effects of herbal combinations. (હર્બલ સંયોજનોના સહયોગી (Synergistic) પ્રભાવ.)	
Unit-4	Regulatory, Safety and Market Aspect	15 Hr.
4.1	FSSAI and global regulatory frameworks (FDA, EFSA, etc.) (• FSSAI અને વૈશ્વિક નિયમનકારી માળખાં (FDA, EFSA વગેરે).	
	Safety concerns, toxicity, and quality control. (• સલામતી મુદ્દાઓ, વિષાક્રતતા અને ગુણવત્તા નિયંત્રણ.)	
4.2	Market potential, recent trends, and challenges in the nutraceutical industry (ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ ઉદ્યોગમાં બજાર ક્ષમતા, તાજેતરના પ્રવાહો અને પડકારો.)	
	Case studies on commercial herbal nutraceuticals (વ્યાવસાયિક હર્બલ ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ પર આધારિત કેસ સ્ટડીઝ.)	

Reference Books:

- Wildman, R. E. (2006). *Handbook of Nutraceuticals and Functional Foods*. CRC Press.
- Gupta, R. C. (2016). *Nutraceuticals: Efficacy, Safety and Toxicity*. Academic Press.
- Gibson, G. R. & Williams, C. M. (2000). *Functional Foods: Concept to Product*. Woodhead Publishing.
- Indian Council of Medical Research (ICMR) and FSSAI guidelines.

PGDHTIW-2003 (SEC): Business Aptitude for Herbal Technology & Integrated Wellness (Establishment of Health & Nutrition Centers)

Semester: II	
Course (subject) Code	PGDHTIW- 2003 (SEC)
Subject Title	Business Aptitude for Herbal Technology & Integrated Wellness
Course Type	SEC
Teaching Time	15×2=30 Hours
Subject Outcome	The training in this subject enables the students • Understand the fundamentals of entrepreneurship, business aptitude, startup planning, and wellness industry opportunities. • Develop practical skills for establishing herbal-based wellness/health/nutrition centers. • Prepare business plans including licensing, infrastructure, costing, branding, and marketing.

Course Content:

Unit-1	Business Planning, Finance, Marketing & Branding	15 Hr.
1.1	• Vision, mission, objectives (દ્રષ્ટિકોણ (Vision), ધ્યેય (Mission) અને ઉદ્દેશ્યો). • Target audience selection (ગ્રાહક વર્ગની પસંદગી.) • Product/services portfolio (ઉત્પાદન / સેવાઓનો પોર્ટફોલિયો.) • Pricing strategy (કિંમતો નક્કી કરવાની વ્યૂહરચના.)	
1.2	• Website, Google business profile, social media promotions (વેબસાઇટ, ગૂગલ બિઝનેસ પ્રોફાઇલ અને સોશિયલ મીડિયા પ્રમોશન.) • Instagram/Facebook ads for wellness services (વેલનેસ સેવાઓ માટે Instagram / Facebook જાહેરાતો.) • Content marketing: reels, client transformations, herbal awareness videos (કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ: રીલ્સ, ક્લાયન્ટ ટ્રાન્સફોર્મેશન, હર્બલ જાગૃતિ વિડિઓ.)	
Unit-2	Legal Framework, Licensing, Branding & Marketing	15 Hr.
2.1	• FSSAI licensing for herbal/nutritional products (હર્બલ / પોષણ ઉત્પાદનો માટે FSSAI લાયસન્સ.) • AYUSH guidelines overview (AYUSH માર્ગદર્શિકાઓનો સારાંશ.) • MSME / Udyam registration (MSME / ઉદ્યમ નોંધણી.) • GST basics (GST ના આધારભૂત તત્ત્વો.) • Local government permissions (સ્થાનિક શાસકીય મંજૂરીઓ.)	
2.2	• Branding identity (name, logo, colors, wellness theme) બ્રાન્ડ ઓળખ (નામ, લોગો, રંગો, વેલનેસ થીમ).	

	• Marketing strategies for wellness centers (વેલનેસ કેન્દ્રો માટે માર્કેટિંગ વ્યૂહરચનાઓ.) • Community engagement activities (સમુદાય જોડાણ પ્રવૃત્તિઓ.)	
--	---	--

Reference Books:

- Entrepreneurship Development – S.S. Khanka
- Fundamentals of Entrepreneurship – David Holt
- Herbal Drug Technology – Sharma & Yelne
- Wellness Business Practices – John Travis
- Ayurveda for Entrepreneurs – Vaidya R. Kotecha
- Digital Marketing Basics for Entrepreneurs – Philip Kotler (condensed resources)
- FSSAI & AYUSH official guidelines
- Start-up India MSME Toolkit

PGDHTIW-2004: Dissertation

Semester: II	
Course (subject) Code	PGDHTIW-2004
Subject Title	Dissertation/Training/Internship
Subject Outcome	At the end of the course, the students will be able to • Conduct independent research in the field of Herbal Technology and Integrated Wellness, demonstrating critical thinking and innovative problem-solving skills. • Analyze and evaluate relevant scientific literature to develop a comprehensive understanding of the chosen dissertation topic. • Apply appropriate research methodologies, data collection, and analysis techniques to address practical challenges in herbal technology or wellness. • Demonstrate the ability to write and present a well-structured dissertation, adhering to academic and ethical standards. • Effectively communicate research findings and contribute to the advancement of knowledge in herbal science, nutraceuticals, and holistic health practices.

Terms and Conditions for Dissertation (Credit 12)

1. Eligibility for Dissertation

- The dissertation is available to students who have successfully completed all core and elective courses in the **Herbal Technology and Integrated Wellness** program. (હર્બલ ટેકનોલોજી અને સંકલિત સુખાકારી કાર્યક્રમના તમામ કોર અને વૈકલ્પિક વિષયો સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરેલા વિદ્યાર્થીઓ ડિસર્ટેશન માટે પાત્ર રહેશે.)

2. Research Proposal Submission

- Students must submit a **research proposal** outlining the topic, objectives, methodology, and expected outcomes of the dissertation. (વિદ્યાર્થીઓએ ડિસર્ટેશન વિષય, ઉદ્દેશ્યો, પદ્ધતિ અને અપેક્ષિત પરિણામો દર્શાવતો સંશોધન પ્રસ્તાવ રજૂ કરવો ફરજિયાત છે.)
- The proposal must be approved by a faculty supervisor from the department before starting the dissertation work. (ડિસર્ટેશન કાર્ય શરૂ કરતાં પહેલાં વિભાગના ફેકલ્ટી સુપરવાઇઝરની મંજૂરી આવશ્યક રહેશે.)

3. Supervision and Guidance

- Each student will be assigned a faculty supervisor based on their area of research interest. (દરેક વિદ્યાર્થીને તેના સંશોધન રસના ક્ષેત્ર મુજબ ફેકલ્ટી સુપરવાઇઝર ફાળવવામાં આવશે.)
- Regular meetings with the supervisor are mandatory for project progress monitoring and guidance. (પ્રોજેક્ટની પ્રગતિની સમીક્ષા અને માર્ગદર્શન માટે સુપરવાઇઝર સાથે નિયમિત બેઠક ફરજિયાત રહેશે.)

4. Dissertation Scope and Topics

- The dissertation must be centered on **Herbal Technology**, **Integrated Wellness**, or related fields such as **Nutraceuticals**, **Herbal Remedies**, **Phytochemistry**, **Yoga Practices**, **Yogic Techniques**. (ડિસર્ટેશન

હર્બલ ટેકનોલોજી, સંકલિત સુખાકારી અથવા સંબંધિત ક્ષેત્રો જેમ કે ન્યુટ્રાસ્યુટિકલ્સ, હર્બલ ઉપચાર, ફાઇટોકેમિસ્ટ્રી, યોગ અભ્યાસ અને યોગિક તકનીકો પર આધારિત હોવું જોઈએ.)

- Topics should be innovative, relevant to current trends, and must contribute to scientific knowledge or practical application in the field. (વિષયો નવીન, વર્તમાન પ્રવાહોને અનુરૂપ અને વૈજ્ઞાનિક જ્ઞાન અથવા પ્રાયોગિક ઉપયોગમાં યોગદાન આપતા હોવા જોઈએ.)

5. Research and Data Collection

- Students are required to conduct original research, including data collection, experimentation, and analysis, in accordance with ethical research guidelines. (વિદ્યાર્થીઓએ નૈતિક સંશોધન માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર મૂળ સંશોધન, ડેટા સંકલન, પ્રયોગ અને વિશ્લેષણ કરવું ફરજિયાત છે.)
- Ethical approval (if required) must be obtained before starting any fieldwork or experimentation. (ક્ષેત્ર કાર્ય અથવા પ્રયોગ શરૂ કરતાં પહેલાં (જરૂર પડે તો) નૈતિક મંજૂરી મેળવવી જરૂરી છે.)

6. Dissertation Writing and Formatting

- **Title Page:** Include title, student name, course, supervisor name, and submission date. (શીર્ષક પૃષ્ઠ: શીર્ષક, વિદ્યાર્થીનું નામ, કોર્સ, સુપરવાઇઝરનું નામ અને સબમિશન તારીખ.)
- **Abstract:** 250-300 words summarizing research objectives, methods, findings, and conclusions. (સારાંશ (Abstract): 250-300 શબ્દોમાં સંશોધન ઉદ્દેશ્યો, પદ્ધતિ, પરિણામો અને નિષ્કર્ષ.)
- **Acknowledgements:** Thank supervisors, participants, and any contributors. (આભારવિધિ (Acknowledgements): સુપરવાઇઝર, સહભાગીઓ અને યોગદાન આપનારાઓનો આભાર.)
- **Table of Contents:** List sections and page numbers. (વિષયસૂચિ: વિભાગો અને પૃષ્ઠ સંખ્યાઓ.)
- **Introduction:** Background, research problem, objectives, scope, and study significance. (પરિચય: પૃષ્ઠભૂમિ, સંશોધન સમસ્યા, ઉદ્દેશ્યો, વ્યાપ અને અભ્યાસનું મહત્વ.)
- **Literature Review:** Review relevant studies, theories, and identify research gaps. (સાહિત્ય સમીક્ષા: સંબંધિત અભ્યાસો, સિદ્ધાંતો અને સંશોધન ખામીઓની ઓળખ.)
- **Research Methodology:** Describe research design, data collection, analysis methods, and ethical considerations. (સંશોધન પદ્ધતિ: સંશોધન ડિઝાઇન, ડેટા સંકલન, વિશ્લેષણ પદ્ધતિઓ અને નૈતિક મુદ્દાઓ.)
- **Results and Discussion:** Present and analyze findings with comparisons to existing research. (પરિણામો અને ચર્ચા: પરિણામોની રજૂઆત અને હાજર સંશોધન સાથે તુલના.)
- **Conclusion:** Summarize key findings, implications, and suggestions for future research. (નિષ્કર્ષ: મુખ્ય શોધો, તેમના અર્થઘટન અને ભવિષ્યના સંશોધન માટે સૂચનો.)
- **References:** List all cited sources in a consistent citation style (e.g., APA, MLA). (સંદર્ભસૂચિ: તમામ ઉલ્લેખિત સ્ત્રોતો (APA / MLA વગેરે).)
- **Appendices:** Include supplementary materials like questionnaires, raw data, etc. (પરિશિષ્ટ: પ્રશ્નાવલીઓ, મૂળ ડેટા વગેરે.)
- **Formatting:**
 - Font: Times New Roman, 12 pt
 - Line Spacing: 1.5
 - Margins: 1 inch

7. Submission and Evaluation

- The dissertation must be submitted by the **final deadline** set by the department. Late submissions will incur penalties, as outlined in the program guidelines. (વિભાગ દ્વારા નક્કી કરેલી અંતિમ તારીખ સુધી ડિસર્ટેશન સબમિટ કરવું ફરજિયાત છે. મોડું સબમિશન દંડનીય રહેશે.)
- The dissertation will be evaluated by a **panel of faculty members**, including the supervisor, based on the quality of research, clarity of writing, originality, and relevance to the field of herbal technology and wellness. (ડિસર્ટેશનનું મૂલ્યાંકન સુપરવાઇઝર સહિત ફેકલ્ટી પેનલ દ્વારા સંશોધનની ગુણવત્તા, સ્પષ્ટતા, મૂળપણું અને ક્ષેત્રની પ્રાસંગિકતા આધારે કરવામાં આવશે.)

8. Oral Presentation and Viva Voce

- Students must present their dissertation findings in an **oral presentation** (viva voce) before a panel of examiners. (વિદ્યાર્થીઓએ પરીક્ષક પેનલ સમક્ષ મૌખિક રજૂઆત (વાચવા) કરવી ફરજિયાત છે.)
- The viva will assess the student's understanding of the research, ability to discuss findings, and defend the conclusions drawn. (વાચવામાં સંશોધન સમજ, પરિણામોની ચર્ચા અને નિષ્કર્ષોની રક્ષા કરવાની ક્ષમતા મૂલ્યાંકિત થશે.)

9. Completion and Award of Credit

- The dissertation will carry **12 credits** upon successful submission, evaluation, and viva voce. (સફળ સબમિશન, મૂલ્યાંકન અને વાચવા બાદ ડિસર્ટેશન માટે 12 ક્રેડિટ ફાળવવામાં આવશે.)
- Upon successful completion of the dissertation and associated requirements, the student will be awarded the respective degree with credits for the dissertation module. (તમામ આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ થયા બાદ વિદ્યાર્થીને સંબંધિત ડિગ્રી સાથે ડિસર્ટેશનના ક્રેડિટ આપવામાં આવશે.)

10. Terms and Conditions for Training/Internship (Credit 12)

As part of the Postgraduate Diploma in Herbal Technology and Integrated Wellness, students are required to undergo a 60-day practical training in a relevant Government, Semi-Government, or Private organization such as herbal industries, wellness centres, or research laboratories. The purpose of this training is to provide hands-on experience in areas like herbal product development, quality control, and integrated wellness practices, while also helping students become familiar with clinical or industrial environments. During the training, students must maintain a daily logbook detailing the work performed and observations made. They are also required to prepare a concise training report that includes information about the host organization and a summary of their learning experience. A training certificate issued by the authorized official of the training institution must be submitted along with the report. Faculty members will guide students throughout the process, particularly in compiling the report. The final evaluation will be based on the authenticity and relevance of the training certificate, the quality of the training report, and the completeness of the logbook.

પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન હર્બલ ટેકનોલોજી અને સંકલિત સુખાકારી કાર્યક્રમ અંતર્ગત, વિદ્યાર્થીઓએ હર્બલ ઉદ્યોગો, વેલનેસ સેન્ટર્સ અથવા સંશોધન પ્રયોગશાળાઓ જેવી સંબંધિત સરકારી, અર્ધ-સરકારી અથવા ખાનગી સંસ્થામાં 60 દિવસની પ્રાયોગિક તાલીમ લેવી ફરજિયાત છે. આ તાલીમનો હેતુ હર્બલ ઉત્પાદન વિકાસ, ગુણવત્તા નિયંત્રણ અને સંકલિત સુખાકારી પ્રથાઓમાં હેન્ડ્સ-ઓન અનુભવ આપવાનો તેમજ ક્લિનિકલ અથવા ઔદ્યોગિક વાતાવરણથી પરિચિત કરાવવાનો છે. તાલીમ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓએ દૈનિક કાર્ય અને અવલોકનો દર્શાવતો લોગબુક જાળવવો ફરજિયાત છે. ઉપરાંત, તાલીમ આપનાર સંસ્થા વિશેની માહિતી અને શીખવાના અનુભવનો સારાંશ ધરાવતો સંક્ષિપ્ત ટ્રેનિંગ રિપોર્ટ તૈયાર કરવો આવશ્યક છે. ટ્રેનિંગ સંસ્થાના અધિકૃત અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલ ટ્રેનિંગ પ્રમાણપત્ર રિપોર્ટ સાથે જમા કરાવવું ફરજિયાત રહેશે. સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાન ફેકલ્ટી સભ્યો વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપશે. અંતિમ મૂલ્યાંકન ટ્રેનિંગ પ્રમાણપત્રની વિશ્વસનીયતા, રિપોર્ટની ગુણવત્તા અને લોગબુકની પૂર્ણતા આધારે કરવામાં આવશે.